

Stensjö hamn

Sedan lång tid tillbaka använde Ortsbefolkningen utmed Efrakusten bl.a. Ugglarp, Åkersvik, Stensjö och Glassvik som förtöjningsplatser för mindre båtar och ekor. En del av dessa båtar låg i "kåsar", primitiva båthamnar av uppkastade stenrader, vissa även utrustade med rullar och spel som hjälpmedel för att dra upp båtarna på land.

Stensjö, Kåsarna 1959. Foto: Boris Andersson

Den 24 februari 1955 inbjöds ett antal intresserade till ett möte hos Oscar Andersson med syfte att förbättra hamnen i Åkersvik. Närvarande vid detta möte var fiskarna

Gustav, Anders, Gunnar och Karl Mauritz Andersson, byggmästarna Gottfrid, Gunnar och Jöns Raning samt målarmästare Oscar Andersson och fiskerikonsulent Gösta Edman.

Oscar Andersson valdes till ordförande och sekreterare och efter Edmans framförande och förslag att bilda en fiskehamnsförening tillkom Stensjö Fiskehamnsförening.

Den 12 december 1954 hade några fiskare, förutom de tidigare nämnda även Erik och Nils Andersson, John och Ivar Bengtsson, John och Karl Larsson Örn samt Sixten Svensson ansökt om bidrag från Fiskerinäringens bensinfond på 33.720:- för att göra förbättringar i hamnen. Denna ansökan övertogs av Fiskehamnsföreningen enligt protokoll den 24 februari 1955.

Orvarsons Ing. Byrå i Halmstad fick uppdrag att göra ritningar till en utbyggnad av Åkersviks hamn. Den 23 maj 1957 var dessa klara och anbud från tre företag begärdes. Vid styrelsemöte den 3 augusti 1957 antogs anbudet från Malmgren & Decker på 12 000 kronor. Avtal upprättades och vågbrytaren skulle vara färdig den 15 september samma år.

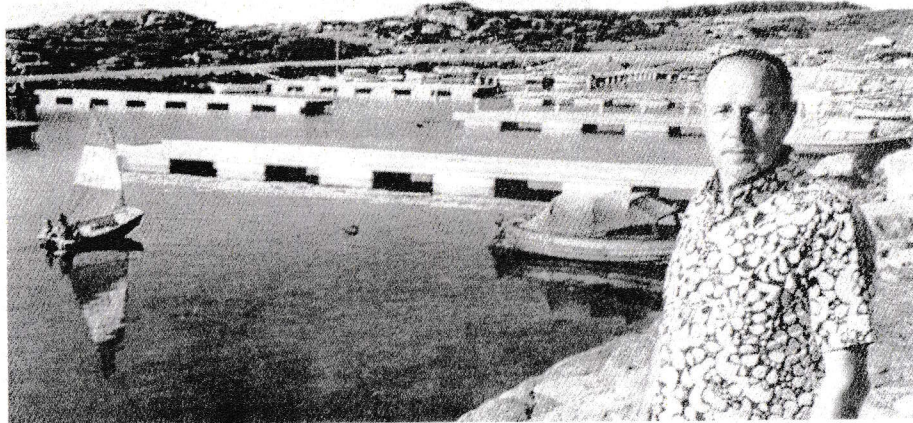
Firma Bröd. Bengtsson från Falkenberg anlätades till att fördjupa innerhamnen. För att Decker skulle komma fram med sina maskiner samt för att tillgodose markägaren Oscar Bengtssons önskemål byggdes en ny vägsträckning mellan Stensjö strand och Åkersvik.

Decker fullföljde aldrig sitt åtagande utan föreningen lämnade uppdraget till hamnbyggare Egon Olesen, Helsingör. Han hade en lastskuta med kran som plockade upp sten från havsbotten och placerade dem som vågbrytare. Priset var 12:80 per ton och den beräknade åtgången var 400 kubikmeter. Under 1960 kunde hamnen tagas i bruk.

Mellan Stensjö Fiskehamnsförening och markägarna, Oscar Bengtssons söner, Stora Stensjö, upprättades 1968 ett arrendekontrakt på 49 år. Samma år erhöll föreningen en gåva från bröderna Bengtsson på 900 kronor. Enligt noteringar hade hamnen under åren 1964-1972 mellan 18 och 46 båtplatser. Septemberstormen 1969 raserade vågbrytaren och mycket av det arbete som gjorts.

Fram till 1969 kallades hamnen för Åkersviks hamn, men 1970 ändrades namnet till Oscarshamn och detta var säkert för att hedra eldsjälens och drivkraften för hamnen Oscar Andersson.

Året 1970 beslöts att reparera stormskadorna och samtidigt förstora hamnen. Orje & Co, Halmstad, fick uppdrag att göra ritningar och övriga underlag på hamnen som skulle användas som grund för bidragsansökan som senare skickades till Naturvårdsverket. Ansökan ledde till att Länsarbetsnämnden meddelade att hamnarbetet skulle bli ett AMS projekt. Sten skulle lämpligen tas från sprängningar på närbelägna Skipås. Domänverket förvärvade markområdet 1972 och det blev Stensjö Naturreservat. Jägmästare Erik Stenström övertog ansvaret för fortsatt arbete och meddelade att igångsättning var att vänta ganska snart och att byggnationen av hamnen skulle vara klar under 1973. Den 18 december 1972 påbörjades arbetet.

Stensjö hamn efter renoveringen 1973 med initiativtagaren Oscar Andersson.
Foto: Hallandsposten

Oscar Andersson avled i september 1973 och fick inte uppleva glädjen att se hamnen helt färdig. Till ny ordförande valdes Gunnar Raning. Nytt arrendekontrakt upprättas mellan Stensjö Fiskehamnsförening och Domänverket. 1974 togs hamnen i bruk fullt ut och 136 platser uthyrdes för 29 645 kronor. Medlemsantalet var 146 st, varav en del var delägare i båtar med hamnplats. 1976 namnändrades Oscarshamn till Stensjö hamn. Samma år beslutades också om att ändra Stensjö Fiskehamnsförening till Stensjö Hamnförening.

De kommande åren ökade efterfrågan på båtplatser och 1979 var medlemsantalet 187 st och 115 st stod i kö väntande på ledig båtplats. Föreningen gjorde undersökningar om möjlighet att bygga ut hamnen. Kostnaderna hade ökat kraftigt och möjlighet till bidrag var litet varför det blev avslag.

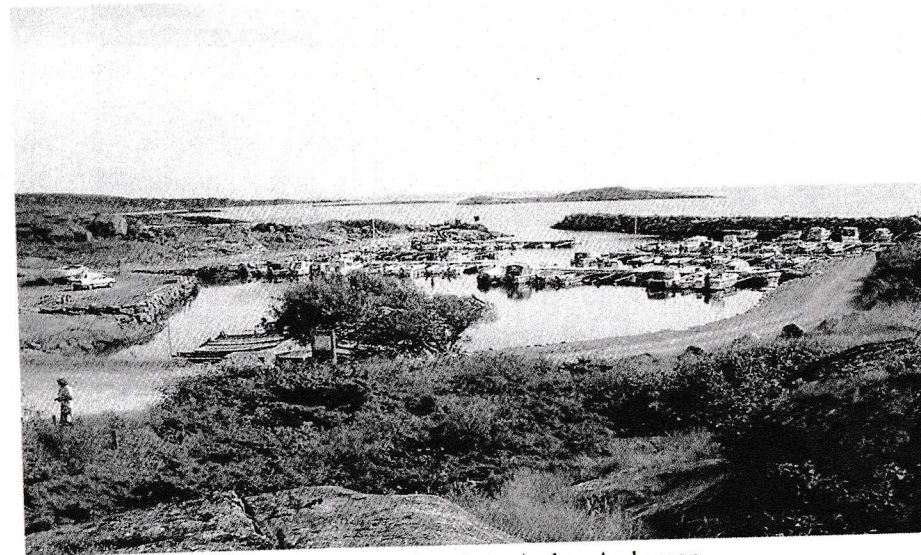
När hamnen var ny behövdes det inga stora reparationer utan det mesta arbetet bestod av underhåll. Efter hand som åren gick ökade kostnaderna för slitage och muddring. Ordf. Gunnar Raning avled 1984 och efterträdare blev Boris Andersson, son till initiativtagaren. 1993 efterträddes han av Berndt Dahlberg som i sin tur ersattes av Karl-Gustav Jahn 1999.

Efter hand som slitaget ökade blev kostnaderna att driva hamnen högre. Därför infördes arbetsplikt för medlemmarna under 80-talet, liksom nytt system för båtplatsavgift, och båtplatsavtal. Omförhandlingar av arrendeavtalet togs upp igen, allt i syfte att hålla ökande kostnader nere. Under ca ett års tid, 1996, använde hamnföreningen sig av möjligheten till AMS-arbete vilket var en räddningsplanka och gav föreningen ekonomiskt andrum.

Tyvärr slammar hamnen igen varje år och från ett djup på två meter försöker vi idag att hålla en meter, men med detta djup har vi inga medlemmar kvar med djupgående båtar. Möjlighet att ta emot gästbåtar är begränsad.

Hamnföreningen driver ett lagarbete och tackar i detta sammanhang alla som ställt och ställer upp på kallelse till arbete samt tar egna initiativ så att hamnen hålls ren och snygg. På så sätt förblir den en idyll och en naturupplevelse som uppskattas av personer som promenerar, fiskar, solar och badar i området.

Boris Andersson Berndt Dahlberg

Stensjö hamn idag. Foto: Anders Andersson